

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1974. január 6.

bb 1. balatoni idegenvezetők felkészülése a nyári szezonra

vid/ká-ju -cz

1974. január 6.

módszertani foglalkozásokon és tanfolyamokon készítik fel a balaton vidék idegenvezetőit a nyári szezonra. az idegenforgalmi szervek és a társasutazási irodák több mint harminc olyan alkalmi idegenvezető továbbképzéséről is gondoskodnak, akik a nyáron segédkeznek az idegenforgalom hivatásos munkatársainak a hazai és külföldi vendégek kalauzolásában, programjának szervezésében.

a balatontourist nyelvtanfolyamot is szervezett. ezenkívül az idegenvezetők veszprémi klubjában rendszeresen tartanak tapasztalatcserére alkalmas, ismeretgazdagító foglalkozásokat. az idegenvezetők továbbképzést kapnak tájlatvezetési ismeretekből is.

/mti/

..-

bb 2. vár/helyreállítás gyári segítséggel

vid/ká-ju -cz

1974. január 6.

három millió forintot juttatott a sárvári nádasy várkastély helyreállításához a győri magyar vagon és gépgyár. az üzemelésnek két gyáregysége üzemel sárvárott, s az ott dolgozók gyakran látogatják majd a várkastélyban kialakítandó művelődési központot. a balatont nyugat-európával összekötő 84-es főközlekedési út mentén fekvő 16. századi, olasz bástya, késsőreneszánsz épületben városi művelődési ház, több klub 80.000 kötetes járási és városi könyvtár, muzeum valamint házasságkötő-névadó terem létesül. pincéjében ajándéktárgyakat és hűtő italt áruló üzletet nyit az erdei termék vállalat.

/ folyt. köv. /

9.25/ju

MT 1400

- 1 -

bb 2. / vár helyreállítás ... 1. folyt./-ju

a már említett gyári segítségen túl a vas megyei tanács, az országos műemléki felügyelőség, valamint a városi tanács pénzügyi eszközeiből állítják helyre a várat. a földmúcserek befejezettek, most a tetőszerkezetet javítják. /mti/

--

bb 3. jól telet a vadállomány a dunamenti erdőkben

vid/ká-ju -cz

1974. január 6.

téli vadszemlélet tartottak a híres gemenci állami erdő- és vadgazdaság területén. megállapították, hogy a még mindig hó-takaró nélküli erdőkben jól telet a vadállomány. a szabad mozgás, az élelemszerzés lehetősége jó kondícióban tartja az őzeket, a szarvasokat, s így a várhatóan késve érkező telet sem sínylik meg. a vadászoknak nem okoz gondot a naponkénti etetés, hetenként egyszer kell feltölteniök az erdei etetőket. feltűntek az első ujszüllött vadmalacok is. védelmükre befejezték a vaddisznóhaj-tást a dunamenti erdőkben. /mti/

--

bb 4. megalakult az első önálló falusi tit szervezet győr-sopron megyében

vid/ká-ju -cz

1974. január 6.

győr-sopron megyében megalakult az első önálló falusi tit szervezet. a választás sopronhorpács községre esett, amely egyik jelentős bázisa a falusi értelmiségnek. az önálló szervezetben elsősorban az ott működő kutatóintézet tudományos munkatársai kapnak szerepet. emellett természetesen bekapcsolódnak a tit munkába a községben dolgozó pedagógusok és agrárszakemberek a szervezet több mint 80 taggal alakult meg. /mti/

--

9.35/ju

- 2 -

NA 1450

L

tbb 5. hatszázezer látogató tatabánya legnagyobb művelődési házában

vid/ká-ju -cz

1974. január 6.

a tatabányai népház, a szénmedence legnagyobb művelődési háza rekorddal zárta az 1973-as évet. hónapoként száz rendezvény zajlott itt le, s egész évben 600.000 látogatója volt a háznak. a város lakosságának száma mintegy 67.000, s így ez valóban látogatási csúcspontnak számít. elsősorban a munkások, a bányászok szórakozásáról, művelődéséről gondoskodtak sokféle módszerrel és kezdeményezéssel. ilyen volt többek között a bányász kulturális hetek és a szocialista brigádok vetélkedőinek megszervezése. a népház immár országos hírű művészeti együttese a bányászüzemekenél és a munkásszállásokon is gyakran rendeztek előadásokat. a szénmedence üzemeinél csaknem 10.000 szocialista brigádtag dolgozik. a népház vezetői, együtteseinek mindenképp velük építenek ki szorosabb kapcsolatot, fórumokra, vitákra és tapasztalatcserére hívják meg őket.

a tatabányai népház már kinőtte magát, ezért ebben az évben megkezdik bővítését. tizenötmillió forintos költséggel kétszintes új épületszárnyal nagyobbítják meg, korszerűsítik a színpadot, a világítást és állandó kiállítási helyiséget is létesítenek. /mti/

--

bb 6. időjárásjelentés

-ju la

1974. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 6-án, vasárnap délután:

az éjszakai lehülés, főként északkeleten erősödik

európa időjárásról szempontból két részre osztható. skandinávia óceáni partvidékéről, közép-európán keresztül, az adriai-tengerig húzódó átmeneti zónától nyugatra a hőmérséklet 5-8 fokkal magasabb, mint az innen keletre fekvő területeken. ez a különbség megmutatkozik a két terület csapadékviszonyaiban is. nyugat-európában, főként a benelux-államok és az alpok északnyugati térségében sokfelé esik az eső. a szovjetunió európai részének északi felén sokfelé havazik. az átmeneti zónában - ide tartozik a kárpát-medence is - jellemző a hosszantartó köd, és a csapadék fajtája is változó, eső, havas eső, hó egyaránt előfordul. a következő 36 órában a kárpát-medence továbbra is a két ellentétes időjárási terület határán marad.

/ folyt. köv. /

13.25/ju v

- 3 -

NA 1500

kttbb 6. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

hazánkban szombaton általában borult, párás volt az idő. délelőtt sokfelé esett az eső, a hegyeken havazott. a déli, koradélutáni órákban az eső az ország keleti és nyugati határvidékeinek kivételével átmenetileg elállt, és köd alakult ki. a lehullott csapadék csak a budapesti szabadság-hegy környékén érte el a 6 mm-t. a budai hegyek és az északi-középhegység magasabb részeit 10-15 cm vastag, összefüggő hótakaró borítja. a hőmérséklet csúcserőke az ország legnagyobb részén plusz 3- plusz 5 fok között volt, csak a nyugati határszálon maradt 0 és plusz 3 fok között. vasárnap hajnalra a hőmérséklet mínusz 2, plusz 2 fokig csökkent. vasárnap délelőtt délkelet felől megkezdődött a felhőzet felszakadozása. a nyugati megyékben eső, havas eső, helyenként hó hullott. a hőmérséklet 11 órakor 0-plusz 4 fok között váltakozott az ország területén.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 3,5 fok volt, a százalékos átlagnál 4,6 fokkal magasabb.

vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás hétfő estig: az ország nyugati, délnyugati részén erősen felhős idő, esővel, havas esővel, havazással, keleten és északkeleten változóan felhős idő és kevesebb csapadék főként éjszaka és reggel több helyen köd. fokozatosan megélénkülő, helyenként megerősödő keleti, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: délnyugaton 0 fok körül, északkeleten mínusz 2-mínusz 7 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 0, -plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél : 174 cm. /mti/

..-

bb 7. óvári miklós prágába utazott

tr-ju la

1974. január 6.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára vasárnap prágába utazott, hogy pártunk képviselőjében részt vegyen a béke és szocializmus szerkesztőségi tanácsának január 7-én kezdődő ülésén.

elutazásakor sándor józsef, a központi bizottság tagja, akb irodájának vezetője bucsuztatta. /mti/

..-

13.35/ju

- 4 -

NA 1500

bb 8. magyar madártani egyesület alakult

t kg/mm-ju la

1974. január 6.

több mint 200 állatbarát részvételével vasárnap délelőtt alakuló közgyűlést tartott a magyar madártani egyesület az állatkert barlangmoziájában. az országos természetvédelmi hivatalban működő madártani intézet kezdeményezésére megalakuló új egyesület célja: társadalmi úton előmozdítani a madarak védelmét és segíteni a természetvédelmi szervek munkáját a madártani tudományos feladatok megoldásához.

már a századfordulón megalakult az első madártani egyesület soproni madárvédő egyesület néven. azóta többféle szervezeti formában működtek együtt a madárvilágot különösen kedvelő természetbarátok. az elmúlt időszakban azonban nem volt országos szervezetük, csak helyenként szakkörökbe tömörülve nyújthattak segítséget a madártani intézetnek. most az egyesületben különböző szakosztályok is alakulnak, így egyebek között a ragadozómadár-védő szakosztály, amelynek feladata a rohamosan pusztuló értékes ragadozómadár-állomány megóvása. rétisásból például már alig néhány párat tartanak számon, ezek fészkeinek megőrzése is az egyesület tagjainak feladata lehet.

a győrző és vonuláskutató szakosztályok tagjai a költőzömadarak életének megismeréséhez nyújthatnak hathatós segítséget. a fogságba ejtett madarak gyűrűinek adatait összegyűjtik, s az információkat elküldhetik a madártani intézetnek.

külön szakosztály alakul a fotó- és madárhang-gyűjtőknek. ez a vadászatnál is nagyobb ügyességet kívánó kedvtelés hozzájárulhat madaraink jobb megismeréséhez.

a madártani egyesület a tervek szerint a következő hónapokban kibővíti tagságát, s ezért várja a jelentkezőket. /mti/

..-

14.00/ju

NA 1515

- 5 -

L

ább 9. gázlók a dunán

gné-ju la

1974. január 6.

a felső-duna pozsony és komárom közötti 120 kilométeres szakaszán, amely egyébként a folyó legnehezebben hajózható része, az alacsony vízállás miatt vasárnapra ismét gázlók alakultak ki. a gázlókban ugyan még elegendő víz van, így nem kellett a hajórakományokat csökkenteni. gondot okoz viszont: a hajózható vízi utak több helyen annyira összeszűkültek, hogy nem tudják egymást kerülni a hajók. az új hajózási jeleket illetve a tilalmat mutató jelzéseket a szlovák és a magyar vízügyi szervek időben kirakták a forgalomkorlátozás alá eső szakaszokra. a dunának ezen a szakaszán vasárnap is élénk volt a forgalom, ami szokatlan, mert január elején már évek óta erős volt a jégzajlás és szünetelt a hajózás. különösen a morva folyó hozott sok jeget, ami jelenleg ugyancsak jégmentes, és erre már rég volt példa. /mti/

--

bb 10. nagy idegenforgalom volt vasárnap sopronban

gné-ju la

1974. január 6.

a soproni hegyekben az újév első napjaiban leesett hó egy része megmaradt, és vasárnap a havas erdők, hegyoldalak sok kirándulót vonzottak. többszáz siető és ródlizó népesítette be a pályákat s a nagyobb erdei tisztásokat. az üdülők részére is havas programokat szerveztek. különösen nagy volt a vendégtáborlás a fertőrákosi kőfejtőben. /mti/

--

bb 11. tóth menyhért festőművész gyűjteményes kiállítása kecskeméten

vid-ju la

1974. január 6.

bács-kiskun megyében az idei képzőművészeti eseménysorozat tóth menyhért festőművész kecskeméti gyűjteményes kiállításával kezdődött meg. a megyebeli, miskei származású és budapesti élő neves művész legújabb tárlatát számos sikeres hazai és külföldi bemutatkozás után került sor. tóth menyhért gyűjteményes kiállítását dr. aszalós endre művészettörténész rendezte és dr. solymár istván, a magyar nemzeti galéria főigazgató-helyettese nyitotta meg vasárnap a kecskeméti katona józsef muzeumban. /mti/

--

14.30/ju

- 6 -

Nr 1520

bb 12. jubileumi évnyitó a mosdósi tüdőgyógyintézetben

vid-ju la

1974. január 6.

25 esztendővel ezelőtt / 1949. október 23-án/ kezdte meg működését a somogy megyei mosdósi tüdőgyógyintézet. a negyedszázados jubileum alkalmából ebben az esztendőben számos tudományos tanácskozással, kiállítással és egyéb kulturális rendezvényre kerül sor. itt tartják meg többek között a somogyi orvosok és egészségügyi dolgozók konferenciáját, tapasztalatcseréjét, a dél-dunántúli gyermekorvosok tudományos tanácskozását. ezenkívül törzsgárdaünnepség, az intézet életét, fejlődését bemutató fotókiállítás teszi változatossá a programot.

a jubileumi évnyitányaként vasárnap este az intézet előadótermében ünnepélyes külsőségek között nyitották meg dr. czinkotay frigyos kaposvári festőművész képműkiállítását, majd a tüdőgyógyintézet kamarakórusa adott műsort. /mti/

--

bb 13. vadibolya-nyílás szekszárd határában

vid-ju la

1974. január 6.

az újév napsütéses első vasárnapján kinyílt a vadibolya szekszárd határában. a parásztá patakánál, a sauli völgy szurdokjában gyönyörűen virító ibolyaszálakat szedett a megyei múzeum igazgatója, s meglepetésére már elvirágozott töveket is talált. a tavasznak ezeket a kedves, de még tulkorai követelt lepréssel és dátummal megjelölve megőrzi a szekszárdi múzeum természettudományi gyűjteményében, mivel a vadon termő ibolya új év eleji nyílása különleges ritkaságnak számít. a „szelíd”, ibolyák viszont már előbb is kinyíltak több család háza kertjében, a déli fekvésű szőlőhegy oldali utcákban.

virágzásnak indultak a fűz- és mogyoróbokrok is a mecsek hegységgel szomszédos szekszárdi dombvidék erdős, völgyes tájain, megjelentek a fűzbarka árusok a szekszárdi piacon, ami ugyancsak ritkaság ebben az évszakban. /mti/

--

14.40/ju

- 7 -

Nr 1520

v

bb. 14. vasárnapi építőanyagszállítás nyugat-magyarország vasutjain

vid kf/gné/il La

1974. január 6.

az új év első vasárnapján megkezdődött az építőanyagok szállításása vasuton a nyugat-magyarországi építkezésekhez. bár a forgalom - mint év elején általában - a szokottnál gyengébb volt, így is csaknem ezer vagon panelt, követ, kavicsot, és egyéb építőanyagot továbbítottak a szombathelyi máv igazgatóság vonalain. a közép-dunántúli kőbányákból irányvonatok vitték az ország minden részébe a követ, nagyobb mennyiséget raktak ki szombathelyen, zalaegerszegen, lentiben és körmenden. a mezőgazdaság részére petróll és papkeszíról 59 vagon műtrágyát is utnak indítottak ezen a napon a különböző gazdaságokba. az igazgatóság területén számottevő volt vasárnap a tranzit szállítás is, csehszlovák, jugoszláv és osztrák szerelvényeket továbbítottak a vasutasok.

a máv jelenleg az igényelnél jóval több kocsit tudna a vállalatok rendelkezésére bocsátani, ezért kéri fuvaroztatóit, hogy a későbbi torlódások elkerülésére fokozzák az előszállításokat./mti/

..-

bb 15. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 1974. január 6-án, vasárnap:

-ju la

1974. január 6.

1. balatoni idegenvezetők
 2. vár-helyreállítás
 3. jól telet a vadállomány
 4. falusi tit-szervezet
 5. tatabányai művelődési ház
 6. időjárásjelentés
 7. óvári miklós prágába utazott
 8. madártani egyesület
 9. gázlok a dunán
 10. soproni idegenforgalom
 11. tóth menyhért kiállítás
 12. jubileumi évnyitó a tüdőgyógyintézetben
 13. vadibolya
 14. vasárnapi építőanyagszállítás
 15. hírjegyzék
- /mti/

készült az mti belpolitikai szerkesztőségben

szerkesztő: burján sándor
szerkesztette: lakatos erzsébet

18.00/ju

- 8 -

NA 1870

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda

A szerkesztőség

ca 5-7. Telefon:159-490

igazgató felel

m t i b e l f ö

197

bb 1. a tudományos kutató az akadémia főtítkárhelye

- dr. tétényi pála

i mir/tm-ju hi -cz

január 7.

milyen arányban a tudományosságával, s anyagilag saját munkájuk eredményeire. pált, a magyar tudományok vezetői, az mti munkatársai

ülése munkájuk hasznosítására a magyar kutatók körében rendezte dr. tétényi pála helyettesét miskolcra

- a kutatómunka mérése, hogy magyarországi tudománypolitikai elvek kidolgozását végezték a kutatók vélemények, az akadémia és az irányítás részéről. részen részt vesznek az akadémia tudományos feladatok megvalósításában. az állami költségvetés sokszor saját elhatárolással támogatja a kutatókat véleményük, dolgozunk a tudományok jelentőségű kérdéseket tárgyalnak az alapjait képező tudományok területén csaknem mindig az akadémia bizottságai, amelyek véleményét egy-egy tudományterületen az élet csaknem mindig figyelembe veszi. így történt ez a környezetvédelem területén az akadémia elnökségi bizottságának elnökségi bizottságának. különböző tudományterületek hasonló témák voltak tárgya. az ehhez hasonló témák távolról az egyetemi és kutatói irányozzák - sz

/ folyt. köv./

embetűnőbb bizonyítékokat a tudomány-területen. az akadémia kutatói rendszeresen kapcsolatos tudományok kidolgozásában, vélemények felkérésére - és számos esetben adunk javaslatokat, általános érveléssel, hogy a kormányhatározásokban és megvitatásában a különböző fórumai, amelyek gyakran fejtik ki a tudományok közötti összefüggéseket. a tudományos kutató munkájuk hasznosításakor. de ilyen rendszeresen szerepelnek a javaslatokban a legkisebb mértékű öltöttek testületi rendszerének fejlesztésére. például - amely hosszabb távon történő fejlesztését célul tűzött ki - az akadémia álló anket vitatta meg.

bb. 14. vasárnapi építőanyagszállítás nyugat-magyarország vasutjain

vid kf/gné/il la

1974. január 6.

az új év első vasárnapján megkezdődött az építőanyagok szállítás vasuton a nyugat-magyarországi építkezésekhez. bár a forgalom - mint év elején általában - a szokottnál gyengébb volt, így is csaknem ezer vagon panelt, követ, kavicsot, és egyéb építőanyagot továbbítottak a szombathelyi máv igazgatóság vonalain. a közép-dunántúli kőbányákból irányvonalok vitték az ország minden részébe a követ, nagyobb mennyiséget raktak ki szombathelyen, zalaegerszegen, lentiben és körmenden. a mezőgazdaság részére petróll és papkeszről 59 vagon műtrágyát is utnak indítottak ezen a napon a különböző gazdaságokba. az igazgatóság területén számottevő volt vasárnap a tranzit szállítás is, csehszlovák, jugoszláv és osztrák szerelvényeket továbbítottak a vasutasok.

a máv jelenleg az igényelnél jóval több kocsit tudna a vállalatok rendelkezésére bocsátani, ezért kéri fuvaroztatóit, hogy a későbbi torlódások elkerülésére fokozzák az előszállításokat./mti/

-. -

bb 15. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 1974. január 6-án, vasárnap:

-ju la

1974. január 6.

1. balatoni idegenvezetők
2. vár-helyreállítás
3. jól telet a vadállomány
4. falusi tit-szervezet
5. tatabányai művelődési ház
6. időjárásjelentés
7. óvári miklós prágába utazott
8. madártani egyesület
9. gázlok a dunán
10. soproni idegenforgalom
11. tóth menyhért kiállítás
12. jubileumi évnyitó a tüdőgyógyintézetben
13. vadibolya
14. vasárnapi építőanyagszállítás
15. hírjegyzék

/mti/

készült az mti belpolitikai szerkesztőségben

szerkesztő: burján sándor
szerkesztette: lakatos erzsébet

18.00/ju

- 8 -

NA-1870

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 7.

bb 1. a tudományos kutató munka megbecsülése - dr. tétényi pál az akadémia főtítkárhelyettesének nyilatkozata

i mir/tm-ju hi -cz

1974. január 7.

milyen arányban áll a kutatók megbecsülése munkájuk hasznosságával, s anyagilag mennyiben érdekeltek a magyar kutatók saját munkájuk eredményességében? - erről kérdezte dr. tétényi pált, a magyar tudományos akadémia főtítkárhelyettesét miskolci péter, az mti munkatársa.

- a kutatómunka megbecsülésének legszembetűnőbb bizonyítéka, hogy magyarországon a párt és az állam vezetői a tudományos politikai elvek kidolgozásakor a legmesszebbmenőkig figyelembe vették a kutatók véleményét, javaslataikat, gondjaikat. az akadémia és az irányítása alatt dolgozó intézetek kutatói rendszeresen részt vesznek az ország irányításával kapcsolatos tudományos feladatok megoldásában, egyes témák kidolgozásában, véleményezésében. az állami és társadalmi szervek felkérésére - és sokszor saját elhatározásunk alapján is - számos esetben adunk véleményt, dolgozunk ki javaslatokat országos érvényű, általános jelentőségű kérdésekben. jó példa erre, hogy a kormányhatározatok alapjait képező előterjesztések kidolgozásában és megvitatásában csaknem mindig részt vesznek az akadémia különböző fórumai, az mta bizottságai, osztályai vagy az elnökség gyakran fejti ki véleményét egy-egy témáról, ha az valamilyen formában összefügg az élet csaknem minden területét átfogó tudományos kutató munkával. így történt ez például az alkotmány módosításakor. de ilyen a környezetvédelem is, amelynek problémái rendszeresen szerepelnek elnökségi bizottságunk napirendjén. a javaslatokban a legkülönbözőbb tudományágak képviselőinek véleményei öltöttek testet. hasonló témánk volt az egyetemek szervezeti rendszerének fejlesztése. az ehhez készült javaslatok például - amelyek hosszabb távon az egyetemi tanszékek intézetekké történő fejlesztését irányozzák elő - széleskörű, akadémikusokból álló ankét vitatta meg.

/ folyt. köv./